

Direktoratet for byggkvalitet

Vår ref.:
PAL

Deres ref.:

Dato:
26. September 2025

Høring – solklare bygg, forslag til ny bestemmelse om solenergi i byggteknisk forskrift (TEK17) kapittel 14 Energi

Tekna er fagforeningen for 116 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, blant annet innenfor bygg- og anleggsområdet.

På oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet har Direktoratet for byggkvalitet på høring forslag til nye bestemmelser om solenergi i byggteknisk forskrift (TEK17).

Bygg står for nærmere halvparten av det årlige strømforbruket i Norge og potensialet for å redusere energibruken er stort. Direktoratets hovedforslag er et krav om at større yrkesbygg skal være tilrettelagt for fremtidig montering av solenergianlegg. Forslaget om såkalte solklare bygg er en del av flere varslede forslag fra regjeringen for å nå Stortingets vedtatte mål om 8 TWh solkraft innen 2030. Regjeringen vil fremme flere forslag for å legge til rette for økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon i nye og eksisterende bygg. Direktoratet varslar at forslaget som nå fremmes vil etterfølges av flere endringer, blant annet i byggteknisk forskrift. Direktoratet viser til at forslagene må balanseres opp mot hensynet til lønnsomhet og lave byggekostnader.

Tekna er positive til målet om 8 TWh kraftproduksjon fra solceller

Tekna er positive til Stortingets mål om 8 TWh kraftproduksjon fra solceller innen 2030. Dette vil utgjøre om lag 6 prosent av landets totale strømforbruk. Vi forventer at regjeringen legger fram forslag slik at målet nås. Stortingets mål ble vedtatt for to år siden da optimismen og utbyggingstakten for solceller var sterkt økende. Siden 2023 er utbyggingstakten mer enn halvert og det trengs nå sterkere insentiver for å nå målet om 8 TWh med solkraft innen 2030.

Det må settes tydelige krav

Tekna merker seg at direktoratet nøler med å stille krav til solcelleanlegg eller annen lokalprodusert energi på yrkesbygg med mer enn 500 m2 oppvarmet areal. Direktoratet fremmer et slikt direkte krav som et alternativt forslag. I stedet fremmer direktoratet et hovedforslag om en mellomløsning hvor nye yrkesbygg gjøres solklare, slik at solenergianlegg lettere kan ettermonteres. Direktoratet viser til kommende endringer i energikravene til bygg som «(...) i seg selv vil stimulere til at nye bygg blir oppført med lokalprodusert energi.»

Tekna mener at nye yrkesbygg i framtiden må få klare krav om økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Direktoratets hovedforslag om solklare bygg bidrar i riktig retning, men det må ledsages av beregninger av hvordan det bidrar til å nå målet om 8TWh solkraft og en tidslinje for når krav vil være på plass. Tekna mener det er viktig å sørge for at nye bygg blir solklare og at utbyggere får forutsigbare og klare krav å forholde seg til. Det må ikke sås tvil om Stortingets mål om 8 TWh fra sol innen 2030. Usikkerhet om dette målet vil i seg selv bremse investeringer i solenergi.

For å kunne vurdere effekten av nye krav om solklare bygg, må direktoratet vurdere effekten av Enovas støtteordninger. Ved å fremme forslag om solklare bygg framfor krav om utbygging av solcelleanlegg, blir Enovas støtteordninger desto viktigere for å sikre at solceller faktisk installeres og målene om lokal energiproduksjon nås.

Bestemmelsene må spesifiseres

Hovedforslaget om hva et solklart bygg er og hvilke bygg som unntas fra kravene er svært generelt utformet og bør presiseres. Reglene må være tilstrekkelig konkrete til at målene med reglene oppnås og at usikkerhet og konflikter unngås.

Hovedforslaget i høringen innebærer at yrkesbygg med over 500 m2 oppvarmet BRA skal gjøres solklare for ettermontering av solenergianlegg uten å måtte gjennomgå bygningsmessige endringer. Forslaget innebærer at det må avsettes tilstrekkelig plass for anlegget og nødvendige installasjoner, føringsveier, og rengjøring og vedlikehold. Det må også dimensjoneres for ekstra egenlast og sikkerhet mot brann og fukt.

Tekna mener at forslaget om solklare bygg må konkretiseres slik at en unngår at utbyggere velger enkle løsninger som i liten grad reduserer framtidige installasjonskostnader for solenergianlegg. På den annen side bør ikke utbyggere pålegges unødvendige kostnader som best gjøres under selve installasjonen av solenergianlegg i framtiden.

Tekna viser til veilederen for solklare bygg utarbeidet av Norconsult og Elektroforeningen fra 2023 med tre nivåer av solklare bygg. Elementer fra veilederen er et godt utgangspunkt for å konkretisere forslaget til nye regler.

Regler for solklare bygg bør avklare hvor omfattende kravet til føringsveier for kabler skal være, størrelse på transformatorer og hvor stor andel av byggets energiforbruk som skal dekkes av lokal energiproduksjon. Det bør også avklares om kravene skal gjelde bygg med krav om tilkobling til fjernvarme og om store lagerbygg må forsterke og klargjøre hele takflaten. Reglene bør inneholde funksjonskrav involverte aktører kan legge til grunn.

Slik forslaget i dag framstår er det uklart hvilken effekt det vil ha på utbygging av solenergianlegg i framtiden. Vi ser fram til en konkretisering av forslaget og av regjeringens politikk på området slik at byggenæringen kan bidra til å nå målene på energiområdet.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg

Konst. generalsekretær